

Beleidsregels waterpijpcafés gemeente Arnhem 2026

De burgemeester van de gemeente Arnhem;

overwegende dat:

- in hoofdstuk 2, afdeling 3, paragraaf 1 van de Algemene Plaatselijke Verordening voor Arnhem (hierna: APV) regels staan voor openbare inrichtingen in Arnhem;
- een waterpijpcafé, ook wel bekend als shishalounge, een openbare inrichting is als bedoeld in artikel 2.3.1.1 APV;
- landelijk in toenemende mate waterpijpcafés worden geëxploiteerd en dat deze ontwikkeling ook in Arnhem te zien is;
- op landelijk niveau geen regelgeving bestaat specifiek voor de exploitatie van waterpijpcafés;
- er gelet op de openbare orde en veiligheid, de bescherming van de volksgezondheid en ter voorkoming van de ontoelaatbare nadelige beïnvloeding van de woon- en leefsituatie gegronde redenen zijn om waterpijpcafés strikter te reguleren;
- daarom vanaf 31 oktober 2024 de Beleidsregels waterpijpcafés gemeente Arnhem 2024 in werking zijn getreden;
- nadien gebleken is dat die beleidsregels verder gaan dan nodig of mogelijk;
- daarom aanleiding bestaat de beleidsregels te wijzigen;
- de voorliggende Beleidsregels waterpijpcafés gemeente Arnhem 2026 een gewijzigde versie betreft van voornoemde beleidsregels.

Gelet op artikel 174 Gemeentewet, artikel 2.3.1.1 tot en met 2.3.1.20 APV en artikel 4:81 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht.

BESLUIT:

Vast te stellen de: Beleidsregels waterpijpcafés gemeente Arnhem 2026

Artikel 1 Begrippen

- Exploitatievergunning voor een waterpijpcafé:* vergunning als bedoeld in artikel 2.3.1.2 APV voor het exploiteren van een openbare inrichting waar ook waterpijpen voor gebruik worden aangeboden.
- Waterpijp:* shisha, hookah, nargileh, ghaliyan of ander instrument voor het roken van tabak, een kruiden- en/ of vruchtenmengsel, dampsteentjes of een ander genotsmiddel via één of meerdere slangen met behulp van verhitting door houtskool, houtskoolgries, elektrisch of op andere wijze.

Artikel 2 Doel beleidsregels

Het doel van deze beleidsregels is om:

- de openbare orde in en in de directe nabijheid van waterpijpcafés evenals de veiligheid en de gezondheid van bezoekers van waterpijpcafés te beschermen en een ontoelaatbare nadelige beïnvloeding van de woon- en leefsituatie tegen te gaan;
- aan te geven welk beoordelingscriterium geldt voor het verkrijgen van een exploitatievergunning voor een waterpijpcafé en welke voorwaarden aan de exploitatie worden gesteld;
- helderheid te verschaffen over de consequenties en gevolgen van het niet naleven van gestelde voorwaarden en eisen.

Artikel 3 Nadere invulling beoordeling woon- en leefsituatie

Van een ontoelaatbare nadelige beïnvloeding van de woon- en leefsituatie als bedoeld in het vorige artikel is in ieder geval sprake als de beoogde locatie voor het waterpijpcafé direct gelegen is onder een woonruimte.

Artikel 4 Aan de exploitatievergunning voor een waterpijpcafé te verbinden voorschriften

- Er is sprake van een open indeling: wanneer bezoekers in de openbare inrichting aanwezig zijn, dient van buitenaf te kunnen worden waargenomen wat zich in de openbare inrichting afspeelt. Ramen dienen een hoge mate van transparantie te vertonen waarbij maximaal 5 procent bedekt is met folie, etsglas of plakletters.
- Kooltjes mogen niet opgewarmd worden op een terras.
- Gebruik van waterpijpen is niet toegestaan op een terras.

Artikel 5 Wijze van optreden (Handhavingstabel)

De burgemeester beschrijft in bijlage 2 bij deze beleidsregels (Handhavingstabel) de wijze van handhavend optreden.

Artikel 6 Overgangsrecht

Al verleende exploitatievergunningen voor waterpijpcafés blijven in beginsel van kracht. Iedere aanvraag om een exploitatievergunning voor een waterpijpcafé die ingediend wordt na inwerkingtreding van deze beleidsregels of waarop op het moment van inwerkingtreding nog niet is beslist, dient te voldoen aan de APV en de nadere invulling van de beoordeling van de woon- en leefsituatie en voorschriften die genoemd staan in deze beleidsregels.

Artikel 7 Intrekking oude beleidsregels

De "Beleidsregels waterpijpcafés gemeente Arnhem 2024", worden per datum van inwerkingtreding van de "Beleidsregels waterpijpcafés gemeente Arnhem 2026" ingetrokken.

Artikel 8 Ingangsdatum en naam van deze beleidsregels

1. Deze beleidsregels met de bijlagen treden in werking op de dag na die van bekendmaking.
2. Deze beleidsregels worden aangehaald als "Beleidsregels waterpijpcafés gemeente Arnhem 2026".

Aldus vastgesteld op 9-4-2026 door de burgemeester van Arnhem,

A. Marcouch

Bijlage 1 Toelichting op de beleidsregels

Aanleiding

In Nederland is sprake van een toename van openbare inrichtingen die gelegenheid bieden om waterpijp/shisha te roken. Ook in Arnhem zijn inmiddels meerdere waterpijpcafés gevestigd. De ervaring leert, ook in Arnhem, dat deze activiteit een negatief effect kan hebben op de openbare orde in en in de directe nabijheid van de openbare inrichting evenals de veiligheid aldaar, de gezondheid van bezoekers van de openbare inrichting en de woon- en leefsituatie in de omgeving. Daarnaast kleven aan het gebruik van waterpijp verschillende risico's voor de gezondheid en veiligheid van bezoekers, met (eveneens) allerhande gevaren voor de openbare orde van dien.

Juridische basis beleidsregels

In Arnhem wordt de activiteit 'waterpijpcafé' apart benoemd in de definitie van het begrip 'openbare inrichting' (zie artikel 2.3.1.1 van de APV) waarvoor op grond van artikel 2.3.1.2 van de APV een exploitatievergunning vereist is. Echter is het vanwege de voornoemde effecten noodzakelijk om naast het verbinden van een geldigheidsduur aan de exploitatievergunning een beoordelingscriterium te stellen en voorschriften te verbinden aan het aanbieden van waterpijp of shisha. Hiermee wordt helderheid verschaft voor (toekomstige) exploitanten, handhavers en omwonenden over de geldende voorwaarden die van toepassing zijn wanneer er waterpijpen voor gebruik worden aangeboden.

Deze beleidsregels strekken vanwege de bijzondere aard van waterpijpcafés tot de uitwerking van (met name) de artikelen 2.3.1.3 lid 1 aanhef en onder e, 2.3.1.6 aanhef en onder b en artikel 2.3.1.7 van de APV. Hierin is achtereenvolgens geregeld dat de burgemeester bevoegd is aan een exploitatievergunning voorschriften te verbinden en nadere eisen te stellen aan de exploitatie van een bepaalde soort openbare inrichting, zoals een waterpijpcafé. Tevens is hierin als weigeringsgrond opgenomen dat naar het oordeel van de burgemeester moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed. Deze beleidsregels geven in relatie tot waterpijpcafés weer wanneer de laatstgenoemde belangen in het geding kunnen zijn, en hoe die belangen worden gediend, door aan een vergunning voor een waterpijpcafé specifieke voorschriften te verbinden.

Toelichting bij artikel 3 – uitwerking beoordelingscriterium (effecten op de omgeving)

De stoffen, waaronder CO en rook, die vrijkomen bij het gebruik van waterpijpen zijn niet alleen schadelijk voor de mensen die aanwezig zijn in de openbare inrichting maar kunnen ook voor de nabije omgeving schadelijk zijn. Met name in een woning die boven een openbare inrichting is gelegen, kan het CO-gehalte toenemen. Om die reden is in deze beleidsregels opgenomen dat een ontoelaatbare nadelige beïnvloeding van de woon- en leefsituatie aan de orde is, als een waterpijpcafé direct gelegen is onder een woonruimte. Naast het risico van een verhoogd CO-gehalte in de woning kan de afgezogen lucht ook zorgen voor geuroverlast. De afgelopen jaren is daadwerkelijk gebleken dat diverse personen die woonachtig waren boven een waterpijpcafé veel overlast ervaarden van een waterpijpcafé onder hun woning,

Toelichting bij artikel 4 - voorschriften ten aanzien van een openbare inrichting

Uit artikel 1.3 en artikel 2.3.1.7 van de APV volgt dat aan een exploitatievergunning voorschriften en beperkingen kunnen worden verbonden. Uit bovenstaande blijkt dat openbare inrichtingen die waterpijp aanbieden een vergroot risico kunnen zijn voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en het woon- en leefklimaat ter plaatse. Daarom zijn in deze beleidsregels een aantal aanvullende voorschriften gesteld.

Open indeling

Een open inrichting betekent dat van buiten te zien is wat zich binnen afspeelt. De inrichting moet daarvoor een open en transparant karakter hebben. Vanuit de openbare ruimte moet in het belang van de openbare orde en veiligheid, zicht kunnen zijn op en in de inrichting zodat toezicht daarop, ook zonder daartoe de inrichting te hoeven betreden, vanaf de openbare ruimte mogelijk is. Het zicht op en in de inrichting moet blijvend gewaarborgd zijn. Daartoe mag, in aansluiting op de Welstandsnota Arnhem 2015, maximaal vijf procent van de ramen, deuren en vensters bedekt zijn met folie, etsglas of plakletters. Ook gordijnen dienen tijdens openingstijden geopend te zijn. Daarnaast mogen geen handelingen worden verricht of goederen of voorwerpen worden geplaatst, zodanig dat hierdoor het zicht op en in de inrichting wordt belet of beperkt. Deze eis van een open indeling draagt tevens bij aan sociale controle, vermindert de kans op overlast en op illegale activiteiten.

Openbare ruimte en terrassen

Volgens de beleidsregels worden aan de exploitatievergunning specifieke regels verbonden met betrekking tot het opwarmen van kooltjes en het gebruik van waterpijpen op een bij het waterpijpcafé behorend terras. Deze voorschriften zijn niet gebaseerd op en staan los van de regels bij of krachtens de Tabaks- en rookwarenwet (Trw). Zij strekken ertoe omwille van de openbare orde, overlast aan en in de open-

bare ruimte te voorkomen, waaronder ten gevolge van rook- en geurvorming. Dat is dus een ander motief dan dat van de Trw.
Deze voorschriften zien niet op terrassen op de weg, waarvoor afzonderlijke regels gelden op grond van artikel 2.3.1.13 van de APV en het Arnhemse Terrassenbeleid 2020.

Bijlage 2 Handhavingstabel

A. Handhavingstabel bij exploitatie zonder daartoe benodigde aantekening in de exploitatievergunning voor een waterpijpcafé

Aanbieden waterpijp zonder de daartoe benodigde aantekening in de exploitatievergunning ¹ :	Maatregel
Eerste constatering	Waarschuwing en onmiddellijke staking van het aanbieden van waterpijpen.
Tweede constatering:	Opleggen last onder dwangsom van € 5.000,-
Derde constatering	Invorderen verbeurde dwangsom en aansluitend opleggen last onder bestuursdwang tot sluiting van de openbare inrichting voor drie maanden.

B. Handhavingstabel bij overtreden van voorschriften van een exploitatievergunning met een aantekening voor een waterpijpcafé

Overtreden van voorschriften verbonden aan een exploitatievergunning waterpijp/shisha	Maatregel
Eerste constatering	Schriftelijke waarschuwing
Tweede constatering:	Opleggen last onder dwangsom € 2.500,-
Derde constatering:	Invorderen verbeurde dwangsom en opleggen last onder dwangsom van € 5.000,-
Vierde constatering	Invorderen verbeurde dwangsom en intrekken exploitatievergunning.

1) Indien sprake is van handelen zonder exploitatievergunning, dan is de handhavingstabel uit e3 Beleidsregels handhaving Alcoholwet en aanverwante regelgeving 2021 van toepassing.